

ЕКОЛОГІЧНО СПРЯМОВАНА ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК НАПРЯМ ВИРІШЕННЯ ЕКОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ В УМОВАХ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Ю.С.Панченко, В.Г.Подлесна

Сумський державний університет, м.Суми

В сучасному світі люди намагаються підкорити собі природу і максимально використовувати її багатства, проявляючи при цьому хижацьке і ненаситне ставлення до неї. Катастрофічних обсягів досягли викиди шкідливих речовин у атмосферу. Промисловість, отримуючи від природи первинні ресурси, використовує лише близько 4%, а решту 96% викидає в довкілля у вигляді відходів, більшість яких має підвищену токсичність[3]. Звичайно подібна поведінка призводить до екологічної кризи цивілізації, до появи загрози існуванню людства. Екологічні проблеми пов'язані з низкою актуальних економічних та соціальних проблем. Virішення екологічних проблем є комплексним поняттям. Практичним втіленням вирішення зазначених проблем є екологізація бізнесу, розвиток екологічно спрямованої господарської діяльності, виробництва, технологій.

Екологізація бізнесу – це цілеспрямований процес перетворення діяльності багатьох підприємств, модернізація та втілення інновацій у виробництво, проведення обґрунтованої екологічної політики, вихід на жорсткі критерії енерго- та матеріалоспоживання, заощадження ресурсів, які безпосередньо використовують у виробничих цілях з метою підвищення загальної ефективності та зменшення техногенного тиску на навколишнє середовище. Існують також поняття екологізації виробництва і екологізації технологій.

Екологізація виробництва – шляхи вдосконалення розроблених і створених нових технологічних процесів, які б якомога повніше забезпечували принцип непорушення екологічної рівноваги. Основними напрямками екологізації виробництва є розроблення і наукове обґрунтування нових технологічних процесів, оптимізація використання ресурсів, а також комплексне і багаторазове їх використання і рекультивация природного середовища.

Екологізація технологій – заходи, спрямовані на запобігання негативному впливу виробничих процесів на природне середовище. Здійснюється шляхом впровадження безвідходних технологій або зведення до мінімуму викидів.

Досягти найбільш позитивних результатів у зменшенні негативного впливу діяльності промислових підприємств на навколишнє середовище можливо тільки завдяки впровадженню обох видів екологізації [1]. Розвиток екологічно орієнтованої господарської діяльності є практичним втіленням екобезпечного виробництва та технологій. В сучасних ринкових економічних умовах екологізація господарської діяльності потребує економічного регулювання, яке передбачає встановлення кредитних та податкових пільг екологічно орієнтованим підприємствам та організаціям, впровадження спеціального оподаткування екологічно небезпечної продукції і технологій; впровадження конкурсного ліцензування шляхом "купівлі-продажу" з аукціону ліцензій (дозволів) на право викидів (скидів) забруднюючих речовин у навколишнє середовище; надання субсидій на здійснення екологічно орієнтованої господарської діяльності та ін.

Важливе значення для екологічно спрямованої господарської діяльності має розвиток ринкової екологічної інфраструктури, що передбачає наявність таких її елементів: екологічних банків, посередницьких структур, рекламно-інформаційних агентств, бірж природних ресурсів, лізингових фірм, які здійснюють передачу в користування екологічної техніки та обладнання, страхових компаній, консалтингових агентств та аудиторських палат [2].

Таким чином, в сучасних ринкових умовах господарювання здійснення екологізації господарської діяльності потребує впровадження відповідного економічного інструментарію стимулюючого характеру та активних дій з розвитку ринкової екологічної інфраструктури. Створення сприятливих умов господарювання для екологічно орієнтованих суб'єктів господарювання потребує як адекватної державної економічної політики, так і інформаційної підтримки та популяризації екобезпечної продукції серед потенційних споживачів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1.Мусяненко М. М., Серебряков В. В., Брайон О. В. Екологія. Охорона природи: Словник-довідник. – К.: Т-во "Знання", КОО, 2002. - 550 с.
- 2.Б.В. Буркинский, В.Н. Степанов, С.К. ХаричковПриродопользование:основы экономико-экологической теории.- Одесса: ИПРЭИ НАН Украины, 1999.- 350 с.
- 3.http://www.menr.gov.ua/img/5_1140084415_eco_st4.doc